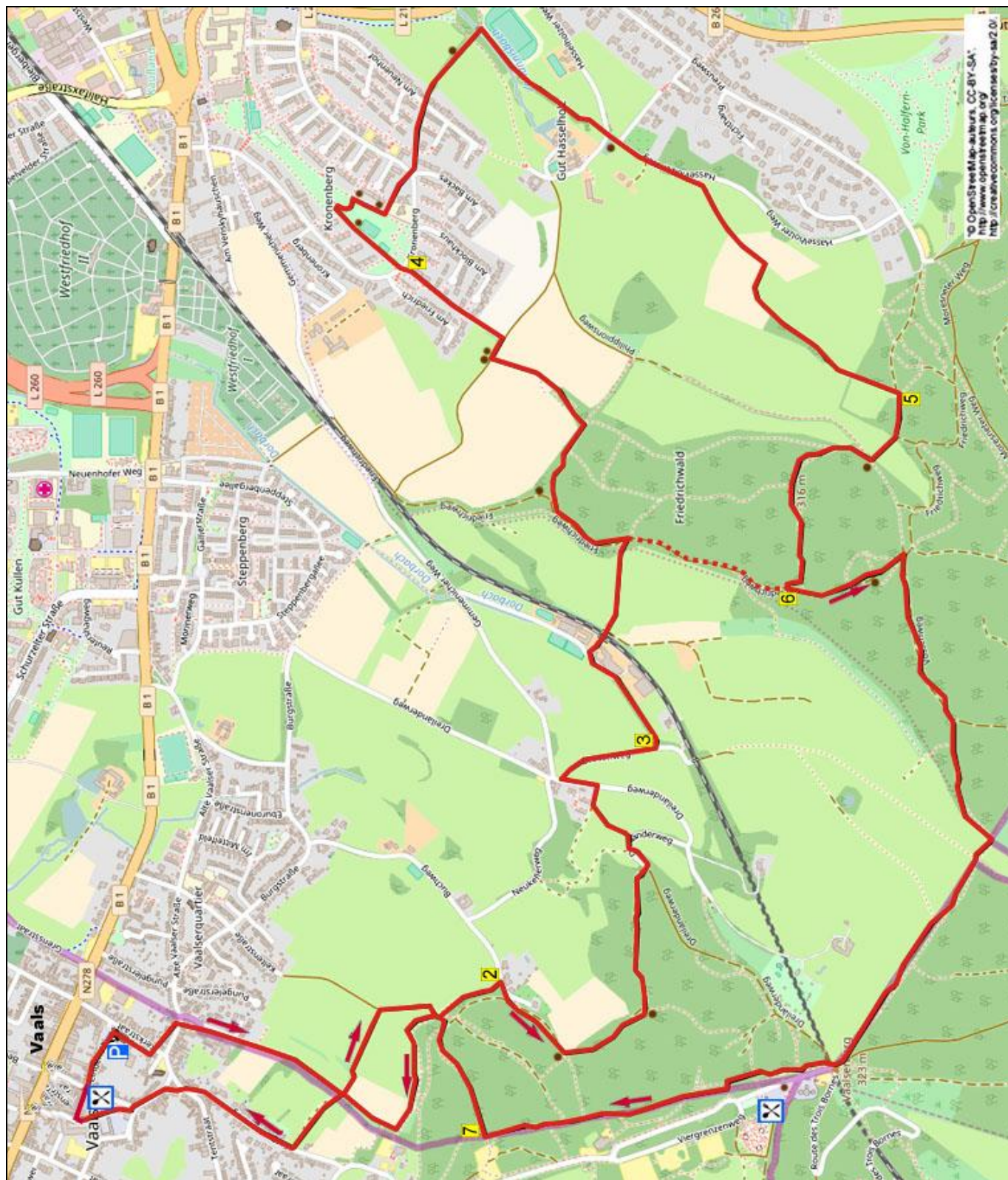

1030. VAALS 13,2 km – 9,3 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Tijdens deze heuvelachtige, pittige, bosrijke en panoramische wandeling over Duits grondgebied wandelt u over de Vaalserberg en door weilanden naar een afgelegen gehucht met boerderij en dan klimt u omhoog naar het Friedrichswald. U loopt door het veld omlaag en dan komt u in een leuk parkje in een buitenwijk van Aken. Via leuke voetpadjes wandelt u terug naar het Friedrichswald en dan klimt u omhoog naar het Drielandenpunt. U daalt af door de bossen en via het prachtige oude centrum van Vaals komt u bij het gezellige café met terras. Neem voor onderweg zelf proviand mee. U kunt de route inkorten tot 9,3 km.

Startadres: Eetcafé 't Vereinschoes, Koperstraat 21, Vaals. Dagelijks open vanaf 10.00 uur.

Komende vanaf Gulpen/Lemiers kunt u aan de Maastrichterlaan tot 100 m (4-sprong met Bosstraat en Jos Francotteweg) VOOR de tweede rotonde gratis parkeren (2017). Loop na de tweede rotonde 100 m RD en ga dan R (Koperstraat) en u komt bij het startpunt.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
13,19 km	3.30 uur	140 m	357 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1030. VAALS 13,2 km – 9,3 km

1. Met uw rug naar de ingang gaat u RD (Lindenstraat) de eenrichtingsweg omhoog.

(Boven passeert u de prachtige panden 9 t/m 15. De panden waren voorheen de voormalige lakenfabriek Theodor Binterim (1841). In 1891 is de lakenfabriek verbouwd tot woningen. Zie infobordje bij huisnr. 9).

**** Aan de T-splitsing bij de St. Pauluskerk (1891-1893) gaat u R (Kerkstraat) omhoog. *(U passeert de ingang van de kerk, die met het bijzonder altaar en de mooie glas in lood ramen te bezichtigen is). Neem nu de eerste doodlopende weg L (Akenerstraat/GrenzRouten 1/6) omlaag.*

(Hier staat rechts aan het plein de protestantse kerk Vaals. Dit is de hoogstgelegen kerk van Nederland. De huidige toren van de kerk was de gemeentetoren. De uit rond 1300 daterende toren diende hoogstwaarschijnlijk als uitkijktoren of verdedigingstoren van het Akense Rijk.

Op deze parkeerplaats voor de protestantse kerk stond de oude katholieke St. Pauluskerk, die in 1967 werd afgebroken. Deze kerk was ook vast gebouwd aan de toren).

U passeert het voormalig douanekantoortje, genaamd de “Kleng Wach” (1890).

(Dit is het kleinste en hoogst gelegen museum van Nederland. Hier staat ook nog een oude grenssteen van de Rijksstad Aken met het wapen van Aken, de adelaar. Zie infobordjes aan de zijkant).

Meteen daarna aan de 4-sprong voorbij het douanehuisje en bij wegwijzer en stenen grenspaal 196 in het Akense stadsdeel Vaalserquatier gaat u R. Negeer zijwegen links en na 200 m wordt de stijgende asfaltweg een stijgend onverhard pad/veldweg. Na 300 m gaat u aan de 4-sprong bij infoboek L het graspad omhoog. Het pad buigt boven naar links en dan naar rechts en volg dan het graspad gelegen tussen afrasteringen

(Links ziet u het hooggelegen Universitätsklinikum Aachen (ziekenhuis)).

Beneden aan de T-splitsing gaat u R het verharde pad/veldweg omhoog. Aan de kruising bij wandelknooppunt (wkp) 32 gaat u L (13) over het verharde pad met rechts van u de bosrand.

2. Aan de T-splitsing bij wegwijzer type vliegermodel gaat u R de smalle asfaltweg, die vlak daarna een stijgende bosweg wordt, omhoog. Aan de volgende T-splitsing gaat u L. Negeer zijpaden rechts en volg de bosweg, die voorbij wkp 31 een brede stijgende bosweg wordt, bijna 1 km RD (30).

(Na 400 m passeert u rechts een luistereiland (zie infobord)).

Boven aan de T-splitsing bij wkp 30 gaat u L (12) de asfaltweg omlaag. Vlak daarna, waar de weg naar rechts buigt, passeert u een zitbank waar u mooi uitzicht heeft over de circa 250.000 inwoners tellende stad Aken. Let op! Na bijna 50 m, vlak vóór de hoge dunne bomen, gaat u L het weiland in.

*(Pas op voor de liggende draad. Als dit niet mogelijk is blijf dan de dalende asfaltweg, die naar links buigt, volgen. Ga dan verder bij **** in dit punt).*

Steek RD het weiland over en voor de woningen gaat u R door het weiland omlaag met links van u de haag. Aan de asfaltweg gaat u L. **** Aan de 3-sprong bij mooi vakwerkhuis (1464) met huisnr. 108 en wkp 12 gaat u R (Geusenweg/29).

(Dit fraai vakwerkhuis is in 1464 gebouwd als een van de acht wachttorens van het toenmalige onafhankelijke Akense Rijk, dat bestond van de middeleeuwen tot het einde van de 18^e eeuw. De acht torens waarschuwden bij onraad via signalen een centrale toren in Aken, de Lange Turm).

3. Aan de 3-sprong bij wkp 29 en infobord “zwaar kerkbezoek” gaat u L (GR 4) het smalle holle pad omlaag.

(Mogelijk hoort u hier plotseling een goederentrein uit de 870 m lange Gemmenicher/Botzelaer tunnel komen).

De spoorlijn gaat hier vlakbij onder het Drielandenpunt door. Met de aanleg werd in 1870 gestart en in 1872 was de tunnel gereed).

Beneden volgt u bij melkveebedrijf/manege RD de asfaltweg. Aan de 3-sprong bij twee oude hoge betonnen voedersilo's gaat u R en u passeert meteen rechts de monumentale carréboerderij Gut Reinartzkehl (nr. 111).

(Bij de boerderij staat een blokhut waar u o.a. verse melk kunt krijgen).

Loop onder het spoorwegviaduct van de goederenspoorlijn Aken-Antwerpen door en ga aan de 3-sprong RD (28/GR4) de veldweg omhoog. Boven in het bos gaat u aan de T-splitsing bij wkp 28 L (27/GR4) over de brede bosweg.

*(Degene die 9,3 km loopt, gaat hier R (41) over de brede bosweg. Negeer zijpaden. Aan de 5-sprong bij wkp. 41 neemt u de eerste bosweg scherp R (40) omhoog. Ga dan verder bij **** in punt 6).*

Negeer zijpaadjes. Aan de 3-sprong bij wkp 27 gaat u RD (26/GR4) omhoog.

(Een eindje verder ziet u schuin links voor u de groene spits van de Jacobuskerk (1877-1886), die in de buurt van het stadscentrum van Aken staat).

Aan de 3-sprong bij infobord "schimmen van het verleden" gaat u L het smalle pad omlaag. (U verlaat hier de wandelmarkeringen). Aan de Y-splitsing gaat u R omlaag en even verder verlaat u het bos. Volg nu RD het graspad omlaag langs de links gelegen akker. (Voor heeft u mooi zicht op het Klinikum/ziekenhuis). Bij twee zitbanken gaat u R de smalle asfaltweg omlaag. Ga dan bij trafokast L het eerste asfaltpad via trappen omhoog. Aan de kruising van paden gaat u RD.

(U loopt hier door de Akense wijk (Siedlung) Kronenberg, waar veel bewoners werken bij het Klinikum).

4. Steek de asfaltweg over en loop via het brede asfaltpad RD het park binnen. Meteen daarna aan de 4-sprong gaat u RD omlaag verder door het park.

(Vorbij rechts gelegen gravel sportveldje passeert u twee zitbanken, een mooi pauzeplekje na 5 km).

Aan de T-splitsing gaat u R. Meteen daarna aan de 3-sprong gaat u R omhoog. Boven aan de 4-sprong bij trappen gaat u bij 2 zitbanken R verder door het park. Vorbij de volgende 2 zitbanken gaat u L via trappen het brede pad omhoog. Steek via oversteekplaats de doorgaande weg over en ga RD (Jean – Legeune- Straße 18) het klinkervoetpad omlaag. Steek beneden bij zitbank de asfaltweg en loop het brede (voet)pad via trappen omlaag. Steek beneden de volgende asfaltweg (Hanbrucher weg) over en loop RD over het onverharde pad en u steekt de Johannisbach over. Meteen daarna aan de 3-sprong bij houten reling gaat u R over het licht stijgende smalle pad met rechts van u de Johannisbach.

(Een eindje verder ziet u voor u de 133 m hoge tv-toren, Fernmeldeturm Müllekenkes, in het Aachener Wald).

Aan de 4-sprong bij zitbank en wegkruis op hardstenen sokkel gaat u RD over de asfaltweg.

(Rechts ziet u Gut Hasselholz, voor het eerst genoemd in de 15^e eeuw).

Negeer meteen doodlopende weg links (Hasselholzer Weg 131-151). Na 200 m gaat u schuin R de smalle grindweg/pad omhoog.

(Links ziet u beneden enkele leuke optrekjes en links boven ziet u een communicatietoren).

Na 300 m buigt het pad naar rechts met rechts weer mooi zicht over een gedeelte van Aken.

5. Na 500 m gaat u aan de T-splitsing R (77) de brede bosweg omhoog. Boven aan de 3-sprong bij wkp 77 gaat u R (25) omlaag. Aan de ongelijke 4-sprong in de bosrand bij wkp 25 en zitbank gaat u het tweede pad R omhoog. Let op! Na 100 m bij "oude" omgevallen boom gaat u schuin L het bospaadje omhoog met meteen rechts een hulsstruik. Boven voor sparrenbos buigt het pad naar rechts. Let op! Na 5 m gaat u L het paadje door de bosrand van het sparrenbos omhoog met links van u dus 1 rij sparren. Boven loopt u RD omlaag met even verder rechts van u de rand van het sparrenbos. Na het sparrenbos loopt u precies RD het "pad" gelegen tussen hulsstruiken omlaag. (Het "pad" is vaak bedekt met bladeren) Circa 50 m voor brede bosweg gaat u R het pad gelegen tussen hulsstruiken omlaag.

6. Beneden gaat u L de brede bosweg omlaag. Negeer zijpaden. Boven aan de 5-sprong bij wkp 41 gaat u de eerste bosweg scherp R (40) omhoog. ** Beneden aan de 3-sprong gaat u R (40) het bospad omhoog. Aan de 3-sprong bij wkp. 40 en stenen grenspaal nr. 1024 gaat u R (39) en steek RD het weiland over. Aan de 4-sprong bij stenen grenspaal 1026, draaihekje en wkp 39 loopt u RD de Vaalserberg omhoog. (U verlaat hier de wandelmarkeringen). Volg nu geruime tijd het stijgende pad door de bosrand parallel aan de rechts gelegen weilanden. (U loopt hier precies over de grenslijn met links België en rechts Duitsland). Na 150 m wordt het pad een licht stijgend pad en na de volgende 150 m wordt het pad een vlak pad. Aan de asfaltweg gaat u R en u passeert meteen links twee gedenkstenen o.a. aan Pierre Roiseux. Aan de 4-sprong op het 323 m hoog gelegen Drielandenpunt gaat u bij afsluitboom en wegwijzer R.**

(Als u hier L de asfaltweg omlaag loopt, dan heeft u na 30 m bij zitbank schitterend uitzicht o.a. op de beneden gelegen Belgische plaats Gemmenich).

Ga nu meteen L over het bospad, evenwijdig aan de links gelegen asfaltweg. (Rechts ziet u hier weer de 133 m tv-mast). Bij wandelmarkeringsbordje van de dassenroute loopt u RD.

U kunt hier naar de 50 m hoge uitzichttoren Koning Boudewijn lopen, die op Belgische grondgebied staat. Boven heeft u mooi uitzicht. (kan ook met lift).

Hier bij de uitzichttoren staat het "echte" Drielandenpunt met een grenspaal, een verzameling van oude grenspalen. die hier in 1926 is geplaatst.

Van 1839 tot 1919 was het Drielandenpunt een Vierlandenpunt namelijk Nederland, België, Pruisen (later Duitsland) en het minstaatje Neutraal Moresnet).

Aan de 4-sprong bij volgende wandelmarkeringsroute van de dassenroute gaat u L.

(U kunt hier L naar grenspaal no. 1 lopen, die op Nederlands grondgebied staat.

Het Drielandenpunt is met 322,5 m het hoogste punt van het Europese gedeelte van Nederland. Het hoogste punt van Nederland (877 m) is de Mount Scenery ("Landschapsberg") in de Nederlandse gemeente Saba in het Caribisch gebied.

Aan de hele Belgisch-Nederlandse grens (458 km) werden ingevolge het traktaat van Maastricht van 8 aug. 1843 grenspalen geplaatst. De afpaling van de grens begint hier met grenspaal nummer 1 en eindigt met grenspaal nummer 369 in het Zwin in Zeeuws-Vlaanderen).

Meteen daarna gaat u bij groot infobord GrenzenRouten en het derde wandelmarkeringsbordje van de dassenroute R (rood/geel-rood/geel-blauw/GR1/6).

(U loopt dus parallel aan de links gelegen klinkerweg en even verder ziet u links aan de overkant van de klinkerweg een speeltuin).

U passeert de (omgevallen 3-2017) stenen grenspaal 193 A. Negeer zijpaadjes. Aan de 3-sprong bij grenspaal 193 B gaat u RD (GR1/6) omlaag. Bij infozuil en grenspaal 193 D loopt u RD (GR1/6) verder omlaag. Bij wkp 35 gaat u RD (34/GR1/6). Loop nu bij de stenen grenspalen 193 E, 193 F en 193 G RD.

7. Aan de 4-sprong bij wkp. 34, grenspaal 93 H en oude grensteen van de Rijksstad Aken gaat u R (32) het bospad door het sparenbos omlaag, even verder steil omlaag.

(Hier bij wkp 34 kunt u L naar de uitzichttoren Wilhelmina lopen, een uitzichttoren met lift en een glazen "skywalk" op 34 m hoogte. Zeker een bezoekje waard).

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

Negeer bijna beneden zijpad scherp links omhoog. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong bij wkp 32 L (33/GR1/6) omlaag. Bij de bosrand gaat u aan de 5-sprong bij volgende wkp. 32 L (33/GR 1/6) langs de bosrand omhoog met rechts van u weer prachtig uitzicht. Aan de 3-sprong bij wkp 33 gaat u R (GR 1/GR 6) omlaag. Neem dan het eerste pad R omlaag. Aan de 4-sprong bij infoboek gaat u L en steek RD het weiland over. In Vaals gaat u bij huisnr. 29 R over het trottoir omlaag. Beneden aan de T-splitsing gaat u R. Vlak daarna gaat u voorbij huisnr. 9 L. Meteen daarna gaat u R (Stroongs berresje) de stenen trap omlaag langs huisnr. 7.

(In de eerste decennia van de vorige eeuw was op de kop van het steegje een boerenbedrijf gevestigd. Als de koeien naar de wei moesten en weer terug naar de stal, was er geen andere mogelijkheid dan via het steegje. Vandaar de naam "strontbergje").

Aan de T-splitsing gaat u L (Bergstraat) omlaag langs de woningen met de mooie kleuren. Aan de 3-sprong gaat u L (van Clermontplein). Meteen daarna gaat u R door het poortje van de Koperenhof.

(Het gebouw links is de voormalige Evangelisch Lutherse kerk uit 1736. (zie infobordje bij ingang). Nu is de kerk het kunst- en cultuurcentrum van Vaals (museum De Kopermolen) en is tevens trouwlocatie).

Loop bij kunstwerk/oorlogsmonument (bronzen beeld van een liggende mannenfiguur, dat geplaatst is op een voetstuk van Italiaans travertijn) RD en u passeert links het prachtige gemeentehuis, het voormalig von Clermonthuis (1761-1775).

(Het gemeentehuis is sinds 1979 gehuisvest in de voormalige lakenfabriek/ververij en woning van de bekende van oorsprong Akense lakenfabrikant Johann Arnold von Clermont. De lakenfabriek/ververij bleef tot 1924 in bedrijf. In 1926 werd de achtervleugel gesloopt, zodat het gebouw nu een U vorm heeft).

Loop RD over het grote plein. Neem de eerste weg R. U komt bij de sponsor van deze wandeling, waar u op het terras of binnen in de sfeervol ingerichte zaak nog iets kunt drinken. Waarschijnlijk hoort u hier het mooie Vaalser (Völser) dialect praten. De vriendelijke uitbaters vernemen graag wat u van de wandeling vindt.

Om naar de parkeerplaats bij de kerk te lopen volgt u RD de weg omhoog.